

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

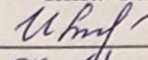
Факультет соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності

Кафедра туристичного бізнесу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

Інна СТАШЕВСЬКА

27 серпня 2020 р.

СТАТИСТИКА

Робоча програма навчальної дисципліни

Освітньо-професійна програма Туризмознавство

Спеціальність 242 «Туризм»

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

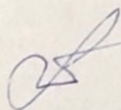
Харків, 2020

Робоча програма   Статистика
за спеціальністю 242 Туризм. « 25 » серпня, 2020 року 10 с.
Мова навчання — українська

Розробник: **Марина ЗАЙЦЕВА**, канд. екон. наук, доцент кафедри туристичного бізнесу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туристичного бізнесу
Протокол від « 25 » серпня 2020 року № 2

Завідувач кафедри туристичного бізнесу
доктор культурології, доцент

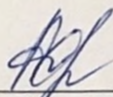
Любов БОЖКО

(підпис)

Робочу програму затверджено на Раді факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності

Протокол від « 25 » серпня 2020 року № 1

Голова Ради факультету ,
доктор педагогічних наук, професор

Алла СОЛЯНИК

(підпис)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 5 Розділів 2	Галузь знань 24 Сфера обслуговування (шифр і назва)	Нормативна
	Напрямок підготовки 242 «Туризм»	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Спеціальність (освітньо-професійна програма)	Рік підготовки:
Загальна кількість годин -150		3-й
	Семестр	
	5-й	
	Лекції:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,2 самостійної роботи студента — 4	Ступінь: Бакалавр	20 год.
		Практичні, семінарські
		30. год.
		Самостійна робота:
		100 год.
		Вид контролю: залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 50/100

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Статистика» призначена для фахової підготовки бакалаврів факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності. У програмі вміщено тематичний план, зміст курсу, теми семінарських та практичних занять, завдання для самостійної роботи, методи контролю, список літератури до курсу.

«Статистика» є базовою при підготовці фахівців за спеціальністю «Туризм» «Статистика» вважається однією із фундаментальних наук економічної системи, її методи і показники використовуються для складення планів і прогнозів, оцінки результатів діяльності підприємств, аналізу динамічного й пропорційного розвитку країни, оцінки соціальних та економічних процесів. Вивчення дисципліни «Статистика» допоможе майбутнім фахівцям туристичного напрямку об'єктивно оцінювати явища та процеси, встановлювати та кількісно характеризувати залежність

результативного показника від комплексу факторів, виявляти тенденції змін досліджуваних явищ, прогнозувати їх розвиток тощо.

Мета навчальної дисципліни – є формування у майбутніх фахівців теоретичних знань і практичних навичок статистичної оцінки економічних явищ і процесів суспільного життя, опанування методів статистичного аналізу, формування вмінь проводити статистичні дослідження, обчислювати узагальнюючі показники, будувати статистичні таблиці, графіки, виявляти закономірності й тенденції розвитку досліджуваних явищ.

Загальні компетентності:

Інтегральна компетентність:

- Здатність комплексно розв'язувати складні професійні проблеми та практичні завдання у сфері туризму як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

- здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;
- здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел;
- здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань;
- навички використання інформаційних та комунікативних технологій;
- здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми;
- здатність планувати та управляти власним часом.

Спеціальні компетентності

- знання і розуміння предметної області своєї професії та специфіки професійної діяльності;
  - здатність аналізувати туристичний потенціал територій;
  - здатність орієнтуватись в організації туристично-рекреаційного простору, аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління;
  - здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;
  - здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку;
  - здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації;
- уміння працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

Програмні результати навчання:

- аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;
- ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися;
- встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей;
- діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості;
- виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання;
- приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;
- професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

Завдання навчальної дисципліни:

- опанування основами статистичної методології;
- набуття досвіду збирання, перевірки та оцінювання статистичної інформації, розробки статистичних формулярів;
- формування навиків щодо проведення зведення та групування матеріалів статистичного спостереження, виявлення зв'язків між окремими явищами та процесами, встановлення його структури;
- опанування технікою обчислення узагальнюючих статистичних показників, надання їх економічної інтерпретації;
- вивчення способів статистичної оцінки однорідності зібраного статистичного матеріалу;
- проведення оцінки динаміки суспільних явищ, тенденцій і закономірностей їх розвитку;
- аналіз складних суспільних явищ і виявлення дії окремих факторів у їх розвитку;
- проведення вибіркового спостереження і техніка перенесення його результатів на генеральну сукупність;
- використання сучасної системи показників соціальної та економічної статистики.

2. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з 2-х розділів, які містять 11 тем, зв'язаних між собою змістовими складовими.

Розділ 1. Загальна теорія статистики. Містить 8 тем. Предмет і метод статистичної науки. Теорія статистичного спостереження. Зведення, класифікації та групування статистичних матеріалів. Статистичні величини. Середні величини. Мода та медіана. Варіація ознак і статистичні способи її виміру. Ряди динаміки. Індекси та їх використання в економіко-статистичних дослідженнях. .

Розділ 2. Економічна та соціальна статистика. Містить 3 теми. Методологічні основи економічної та соціальної статистики. Система національних рахунків – основа макроекономічних вимірів і оцінок. Статистика ринку та цін. Статистика населення та трудових ресурсів.

Підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту. Передбачено **рубіжні етапи контролю** у формі усного опитування, перевірки конспектів, словників термінів, рефератів, якості виконаних завдань самостійної роботи студентів, практичної роботи, тестування.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	с	п	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1						
Підрозділ 1. Загальна теорія статистики						
Тема 1. Предмет і метод статистичної науки.		2	2			5
Тема 2. Теорія статистичного спостереження.		2	2			5
Тема 3. Зведення, класифікації та групування статистичних матеріалів.		2		3		10
Тема 4. Статистичні величини.		2		4		10
Тема 5. Середні величини. Мода та медіана.		2		4		10
Тема 6. Варіація ознак і статистичні способи її виміру.		1		3		10
Тема 7. Ряди динаміки.		1		3		10
Тема 8. Індeksi та їх використання в економіко-статистичних дослідженнях.		2		3		10
Разом за підрозділ 1		14	4	20		70
Розділ 2						
Підрозділ 2. Економічна та соціальна статистика						
Тема 9. Методологічні основи економічної та соціальної статистики. Система національних рахунків		2	2			10
Тема 10. Статистика ринку та цін.		2	2			10
Тема 11 Статистика населення та трудових ресурсів.		2	2			10
Разом за підрозділом 2		6	6			30
Усього		20	10	20		100

Теми семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Напрямки використання результатів статистичних досліджень	2
2	Програмно-методологічні та організаційні питання плану статистичного спостереження.	2
3	Методологічні основи визначення кількості груп та величини інтервалів при групуванні.	3
4	Загальна характеристика статистичних показників	4
5	Використання математичних властивостей середніх величин для спрощення їх обчислення.	4
6	Характеристики варіації, коефіцієнт варіації.	3
7	Статистичні характеристики рядів динаміки та їх взаємозв'язок.	3
8	Методологічні принципи побудови індексів.	3
9	Система показників економічної та соціальної статистики.	2
10	Методи оцінки ринкової ситуації.	2
11	Важливі статистичні показники складу населення	2

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія становлення статистики як науки	5
2	Моніторинг як форма статистичного спостереження.	5
3	Техніка перегрупування: сфера застосування та обмеження.	10
4	Узагальнюючі ступеневі середні показники.	10
5	Використання програми Excel для обчислення відносних та середніх величин.	10
6	Види дисперсій: загальна, внутрішньогрупова, міжгрупова.	5
7	Інтерполяція та екстраполяція.	5
8	Індекси Фішера, Ласпейреса і Пааше. Індекс споживчих цін	5
9	Вибірковий метод в статистиці	5
10	Апарат статистичний гіпотез.	5
11	Міжнародні класифікатори продукції і номенклатури товарів	10
12	Міжнародне співставлення макроекономічних показників.	10

13	Міжнародне та міжрегіональне порівняння цін.	10
14	Система показників чисельності і складу у вивченні трудових ресурсів	5

4. Форми поточного та підсумкового контролю;

Методи навчання

Лекції, семінарські та практичні заняття, робота з джерелами (літературними, Internet), дискусія, самостійна робота.

Методи контролю

Нарахування балів за відповіді на семінарських і практичних заняттях та під час дискусій; рішення задач, нарахування балів за реферати, презентації та поточне тестування, залік.

Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (залік)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
5	6	6	6	6	5	5	6	5	5	5	40	100

Розподіл балів за формами контролю.

Наприклад:

- відвідування заняття (пара) — 1; ... 17 пар — до 17 балів
- відповідь під час семінару — 3-5; ... 3 семінари — до 15 балів
- виконання практичного завдання — 3-5; ... 3 практичних завдання — до 15 балів
- усне опитування — 1-2; ... 3 усних опитування — до 6 балів
- письмове тестування — 3-5; ... 2 письмове тестування — до 10 балів
- підготовка та виступ з рефератом — 5-7

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Іспит — від 60 до 90 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку та іспиту
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Пакет навчально-методичного забезпечення (ІКНМЗД). Робоча програма курсу, методичні рекомендації для виконання самостійної роботи.

5. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Бек В. Л. Практикум з теорії статистики / В. Л. Бек, Г. В. Капленко. – Львів : «Новий світ-2000», 2006. – 288 с.
2. Васечко О. О. Вибіркове спостереження. Термінологічний словник / О. О. Васечко, О. І. Черняк, Є. М. Жуйкова та ін.. – Київ : ІВЦ ДКС України, 2004. – 140 с.
3. Васечко О. О. Методологічні основи статистики підприємств: монографія / О. О. Васечко. – К. : НТК стат. дослідж., 2005. – 296 с.
4. Герасименко С. С. Статистика: підручник / С. С. Герасименко, А. В. Головач, А. М. Єрина та ін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2000. – 467 с.
5. Горкавий В. К. Математична статистика: навч. посіб. / В. К. Горкавий, В. В. Ярова. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 384 с.
6. Горкавий В. К. Статистика : підручник / В. К. Горкавий. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К., 2010. – 512 с.
7. Горкавий В. К. Статистика: підручник / В. К. Горкавий. – К. : Вища школа, 1995. – 415 с.
8. Дегтяр А. О. Статистичні методи в державному управлінні : Навч. посіб. / А. О. Дегтяр, М. В. Гончаренко. – 2-ге вид., доп. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. – 176 с.
9. Єрина А. М. Теорія статистики: практикум / А. М. Єрина, З. О. Пальян. – 7-ме вид., стер. – К. : Знання, 2009. – 255 с.
10. Єрина А. М. Статистика: структурно-логічні схеми та задачі : Навч. посіб. / А. М. Єрина, В. Б. Захожбай, І. Г. Манцуров та ін.; За наук. ред. А. М. Єриної. – К. : КНЕУ, 2007. – 304 с.
11. Лугінін О. Є. Статистика : [підручник] / О. Є. Лугінін. – 2-ге видання, перероблене та доповнене. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.
12. Мостовий Г. І. та ін. Статистика: Практикум / Г. І. Мостовий, А. О. Дегтяр, В. К. Горкавий. – 2-ге

вид. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2005. – 128 с.

13. Мостовий Г. І. Теорія статистики: Навч. посіб. / Г. І. Мостовий, А. О. Дегтяр, В. К. Горкавий, В. В. Ярова ; За заг. ред проф Г. І. Мостового. – Х. : Вид-во ХарPI УАДУ «Магістр», 2002. – 300 с.

14. Моторин Р. М. Статистика. Збірник індивідуальних завдань з використанням Excel : Навч.-метод. посібн. для самост. вивч. дисц. / Р. М. Моторин, Е. В. Чекотовський. – К. : КНЕУ, 2005. – 268 с.

15. Рогожнікова Н. В. Теорія статистики: Навчальний посібник / Н. В. Рогожнікова. – К. : Атика, 2005. – 128 с.

16. Тарасенко І. О. Статистика: Навч. посіб. / І. О. Тарасенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 344 с.

17. Щурик М. В. Статистика: навч. посіб. / М. В. Щурик. – 2-ге вид. – Львів : «Магнолія-2006», 2009. – 545 с.

Інтернет-ресурси:

<http://www.ukrstat.gov.ua/>

HYPERLINK

"<https://data.gov.ua/organization/derzhavna-sluzhba-statystyky->